

САЛИЈСКИ ЗАКОНИК*)

I. О позивању странака на суд

1. Ако неко по прописима краљевских закона буде позван на суд, па не дође, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
2. Онај, међутим, који другога позове на суд, па сам не дође, а зато нема правоваљаних разлога, пресудиће се да ономе кога је позвао плати 15 солида.
3. А онај који некога позива на суд треба да оде са сведоцима до његове куће, па ако не буде код куће, треба позвати жену или било кога од његових укућана да му саопшти да га је позвао на суд.
4. Међутим, ако је неко спречен службом краљу, не може бити позван на суд.
5. Али, ако је својим пословима био заузет ван села, може да буде позван на суд, као што смо напред рекли.

II. О крађи свиња

1. Ако неко украде сисанче, и то му буде доказано, пресудиће се да плате 120 динара, што износи 3 солида.
2. Ако неко украде прасенце које може живети без мајке, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 40 динара, што износи 1 солид.
3. Ако неко украде крмачу са свом прасади, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 280 динара, што износи 7 солида.
4. Ако неко украде назиме или годишњака, и то му буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 120 динара, што износи 3 солида.
5. Ако неко украде двогоца, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 600 динара, што износи 15 солида.
6. На сличан начин треба поступити и при крађама од највише две свиње.
7. Међутим, ако неко украде три или више свиња, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.400 динара, што износи 35 солида.
8. Ако неко украде прасенце, које се налазило међу свињама, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
9. Ако неко украде прасенце из трећег прасења, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
10. Међутим, ако је старије од годину дана, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 600 динара, што износи 15 солида.
11. Ако неко украде нераста или предводницу крмачу, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 700 динара, што износи 17 и по солида.
12. Ако неко украде заветну свињу и сведоцима се буде могло доказати да је била заветована, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 700 динара, што износи 17 и по солида.
13. Ако украде свињу која није била заветована, пресудиће се да плати 15 солида.
14. Ако неко украде двадесет пет свиња из чопора у коме их више није било, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида.

15. Међутим, ако је у чопору било више свиња, па не буду све украдене, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.400 динара, што износи 35 солида.

16. Али, ако неко украде педесет свиња, па макар у чопору неке и остале, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида.

III. О крађи говеда

1. Ако неко украде теле које сиса, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.

2. Ако неко украде двогодо или једногодо говече, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.

3. Ако неко украде вола или краву која се већ телила, пресудиће се да плати 1.4000 динара, што износи 35 солида.

4. Ако неко украде бика предводника који никад није био упрегнут у јарам, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.

5. Али ако је тај бик служио за вођење крава три газдинства, то јест, ако је водио крда, онај који га је украо, пресудиће се да плати три пута по 45 солида.

6. Ако неко украде крдо од дванаест говеда, тако да од крда ниједно не остане, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида.

7. Ако неко украде више, или само до двадесет пет говеда, па нека у крду остану, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида.

IV. О крађи оваца

1. Ако неко украде јагње сисанче, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 7 динара, што износи половину трианта.

2. Ако неко украде шиљега или двизе, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 120 динара, што износи 3 солида

3. Али, ако неко украде три овце, пресудиће се да плати 1.400 динара, што износи 35 солида. Те суме треба се придржавати све до 40 оваца.

4. Међутим, ако украде четрдесет или више оваца, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 2.500 динара, што износи 62¹/₂ солида.

V. О крађи коза

1. Ако неко украде три козе, и то му буде доказано, пресудиће се да поред накнаде штете и камате, плати 120 динара, што износи 3 солида.

2. Међутим, ако неко украде више од три козе, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 600 динара, што износи 15 солида.

VI. О крађи паса

1. Ако неко украде или убије ловачког пса предводника, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.

2. Ако неко украде или убије пастирског пса, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 120 динара, што износи 3 солида.

VII. О крађи птица

1. Ако неко украде сокола са дрвета и то му буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 120 динара, што износи 3 солида.
2. Ако нека украде сокола са мотке, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
3. Ако неко украде сокола који је био под кључем, и то му буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
4. Ако неко украде гуску, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.

VIII. О крађи пчела

1. Ако неко украде кошницу пчела из затвореног и покривеног простора, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
2. Ако неко украде једину кошницу, према њему треба применити горе наведени пропис.
3. Ако неко са отвореног простора украде више кошница, а највише шест па неке још остану, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 600 динара, што износи 15 солида.
4. Међутим, ако неко украде седам или више кошница, па неке још остану, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.800 динара, што износи 45 солида.

IX. О штети причињеној усевима или забранима

1. Ако неко у својим усевима затече говеда, коње или било какву стоку, не сме никако да их повреди. Ако то ипак уради и призна, треба да за то накнади штету, а за себе да задржи повређено живинче. Ако не призна, и то му буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 600 динара, што износи 15 солида.
2. Ако неко у својим усевима нађе туђу стоку без пастира и затвори је, а никоме то не јави, па нека угине, треба да накнади штету, а поред тога пресудиће се да плати 1.400 динара, што износи 35 солида.
3. Ако неко својом немарношћу повреди говедо или било коју другу стоку, па то призна, треба да накнади штету, а за себе да задржи повређено живинче. Ако не призна, и то му буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете, плати 600 динара, што износи 15 солида.
4. Ако неко чија је свиња или друга стока ушла у туђе усеве то не призна, а буде му доказано, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
15. Ако неко покуша да ослободи или избави стоку коју је оштећени због причињене штете затворио или је одводио својој кући, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.

X. О покраденим робовима или неслободним лицима

1. Ако неко украде роба или коња или говече, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
2. Ако роб или ропкиња украду неку ствар свога господара, па слободан човек

прими украдену ствар, пресудиће се да, поред повраћаја роба и ствари, плати 600 динара, што износи 15 солида.

XI. О крађама и провалама слободних људи

1. Ако слободан човек украде ствар која вреди два динара, а налазила се ван куће, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
2. Међутим, ако украде нешто што вреди четрдесет динара, а налазило се Ван куће, и буде му доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.400 динара, што износи 35 солида.
3. Ако слободан човек изврши провалу и украде нешту у вредности од два динара, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 30 солида.
4. Међутим, ако украде нешто што вреди више од пет динара, и то му буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.400 динара, што износи 35 солида.
5. Ако неко поломи браву или катанац отвори и тако уђе у кућу, па из ње нешто украде, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
6. Међутим, ако ништа не украде и побегне, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.

XII. О крађама и провалама робова

1. Ако роб украде нешто што вреди два динара, а налазило се ван куће, поред накнаде штете и камате, треба да испружен прека клупе прими 120 удараца бичем.
2. Међутим, ако украде нешто што вреди четрдесет динара, треба да буде ушкопљен или да плати 6 солида; господар тога роба треба да на оправдани захтев оштећеног накнади штету и камату.

XIII. О отмици слободних људи

1. Ако три човека помажу при отмици слободне девојке, треба да плате по 30 солида.
2. Остали, ако их је било више од тројице, треба да плате по 5 солида.
3. Они који су били наоружани стрелама, пресудиће се да плате по 3 солида.
4. Отличари, међутим, треба да плате 2.500 динара, што износи 621/2 солида.
5. Међутим, ако отму девојку која је била закључана или се налазила у женским одајама, пресудиће се да плате откуп за девојку и напред наведену казну.
6. Међутим, ако је отета девојка била под краљевом заштитом, казна ће бити 2.500 динара, што износи 621/2 солида.
7. Ако краљев кмет или лит отме слободну жену, треба да одговара својим животом.
8. Ако слободна девојка по својој вољи пође са робом, губи своју слободу.
9. Треба да се слично поступи и са слободним човеком који се ожени туђом робињом.
10. Ако неко отме туђу вереницу и с њом се венча, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 621/2 солида.

XIV. О пљачкашима

1. Ако неко опљачка слободног човека, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62¹/₂ солида.
2. Ако Римљанин опљачка салиског барбара, треба се придржавати поме-нутог прописа.
3. Ако Франак опљачка Римљанина, пресудиће се да плати 35 солида.
4. Ако неко човека, који се спрема на пут и за то има краљеву исправу коју је јавно показао, покуша да против те краљеве исправе уз помоћ све-дока заустави, пресудиће се да плати 8.000 динара, што износи 200 солида.
5. Ако неко нападне човека на путу, сви они који су сачињавали разбојничку банду или су суделовали у разбојништву, пресудиће се да плате по 2.500 динара, што износи 62 ¹/₂ солида.
6. Ако неко нападне туђе имање, сви они, за које се докаже да су се налазили у разбојничкој банди, пресудиће се да плате 62 ¹/₂ солида.

XV. О убиству и отмици туђих жена

1. Ако неко убије слободног човека или од живог мужа отме жену, пресудиће се да плати 8.000 динара, што износи 200 солида.

XVI. О паљевинама

1. АКО неко запали било какву зграду у којој су се налазили људи на спавању, треба да га оптуже сви слободни људи који су се у њој налазили; и ако је ту нешто изгорело, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62 ¹/₂ солида.
2. Ако неко запали вајат, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 2.500 динара* што износи 62 ¹/₂ солида.
3. Ако неко запали амбар или кош са храном, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62 ¹/₂ солида.
4. Ако неко запали свињац са свињама или стају са говедима, и то му буде доказано, пресудиће се да плати, поред накнаде штете и камате, 2.500 динара, што износи 62 ¹/₂ солида.
5. Ако неко запали туђу ограду или живицу, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.

XVII. О рањавању

1. Ако неко покуша некога да намерно убије, па промаши, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62¹/₂ солида.
2. Ако неко покуша да некога намерно убије отровном стрелом, па промаши, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62¹/₂ солида.
3. Ако неко некога рани у главу тако да се види мозак и одатле испадну три кости које се налазе над самим мозгом, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
4. Али ако неко некога рани између ребара или у стомак, тако да је рана отворена и допире до утробе, пресудиће се да плати, поред лечења од 5 солида, и 1.200 динара, што износи 30 солида.
5. Ако неко удари човека тако да крв истече, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.

6. Ако слободан човек коцем удари слободног човека тако да крв не потече, пресудиће се да до три удараца плати за сваки ударац по 120 динара, што износи 3 солида.
7. Ако крв потече, за то одговара као да га је ранио оружјем.
8. Ако неко некога удари песницом, пресудиће се да плати 360 динара, што износи 9 солида, наиме, да за сваки ударац плати по 3 солида.
9. Ако неко покуша да некога на путу опљачка, а он му побегне и то му буде доказано, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 621/2 солида.

XVIII. О ономе који невиног човека оптужи пред краљем

1. Ако неко пред краљем оптужи одсутног невиног човека, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 621/2 солида.

XIX. О тровању

1. Ако неко некоме да траве да их пије, па тај умре, пресудиће се да плати 200 солида.
2. Ако неко некоме замеша владжбину, па се онај коме је владжбина замешана, спасе, починитељ злочина, коме се то докаже, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 621/2 солида.

XX. О ономе који додирује шаку, руку или прст слободне жене

1. Ако неки слободан човек ухвати шаку, руку или прст слободне жене, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 15 солида.
2. Ако јој стегне руку, треба да плати 30 солида.
3. Ако јој дирне руку више лакта, пресудиће се да плати 1.400 динара што износи 35 солида.

XXI. О крађи чамаца

1. Ако неко без дозволе господара одреши туђи чамац и с њим се превезе, пресудиће се да плати 120 динара, шта износи 3 солида.
2. Међутим, ако украде чамац и то му буде доказано, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
3. Ако неко украде чамац који је био под кључем, пресудиће се да плати 1.400 динара, што износи 35 солида.
4. Ако неко украде чун који је био под кључем и извучен на крај ради очувања, пресудиће се да плати 1.800 динара што износи 45 солида.

XXII. О крађама у млину

1. Ако слободан човек у млину украде туђе жито, и то му буде доказано, треба да плати млинару 600 динара, што износи 15 солида. Ономе пак, чије је жито, треба да плати других 15 солида.

XXIII. О јахању коња без дозволе господара

1. Ако неко појасе туђег коња без дозволе господара, пресудиће се да плати 1.200

динара, што износи 30 солида.

XXIV. О убиству деце

1. Ако неко убије дечака, млађег од десет година или до напуњене десете, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 24.000 динара, што износи 600 солида.
2. Ако неко убије дечака који још носи дугу косу, пресудиће се да плати 600 солида.
3. Ако неко злостави слободну и трудну жену, па она умре, пресудиће се да плати 28.000 динара, што износи 700 солида.
4. Ако неко убије дете у мајчиној утроби, или пре него што добије име, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 4.000 динара, што износи 100 солида.
5. Ако дечак испод 12 година почини неки злочин, од њега се неће захтевати казна.
6. Ако неко убије слободну жену која може да рађа, пресудиће се да плати 24.000 динара, што износи 600 солида.
7. Ако је убије пошто више не може да рађа, пресудиће се да плати 8.000 динара, што износи 200 солида.

XXV. О блуду робиња

1. Ако неко силује слободну девојку, пресудиће се да плати 62 ^{1/2} солида.
2. Ако неко обљуби слободну девојку уз њен пристанак и обострани споразум, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
3. Ако слободан човек обљуби туђу робињу, и то му буде доказано, пресудиће се да господару робиње плати 600 динара, што износи 15 солида.
4. Али ако неко обљуби краљеву робињу, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
5. Међутим, ако слободан човек јавно живи са туђом робињом, остаће заједно са њом у ропству.
6. Слично тако и слободна жена, ако се уда за туђег роба, остаће у ропству.
7. Ако роб обљуби туђу робињу и због тога злочина робиња умре, роб ће или платити господару робиње 240 динара, што износи 6 солида, или ће бити ушкопљен. Господар роба ће накнадити вредност робиње.
8. Ако робиња од тога не умре, роб ће или примити 300 батина или господару платити 120 динара, што износи 3 солида.
9. Ако роб отме туђу робињу против воље, платиће господару робиње 120 динара, што износи 3 солида.

XXVI. О ослобођењу лита

1. Ако слободан човек без дозволе господара пред краљем ослободи туђег лита давањем динара, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 4.000 динара, што износи 100 солида. А лит ће се по закону вратити у пређашње стање.
2. Ако неко пред краљем ослободи туђег роба давањем динара, и то му буде доказано, пресудиће се да господару плати цену роба а поред тога још и 35 солида.

XXVII. О разним крађама

1. Ако неко украде прапорац са свиње из нечијег крда, и то му буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 600 динара што износи 15 солида.
2. Ако неко украде клепетуше са стоке, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
3. Ако неко украде путо са коња, и тому буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 120 динара, што износи 3 солида.
4. Међутим, ако коњи нестану, треба да накнади исто толико.
5. Ако неко пусти своју стоку у туђе усеве, па тамо буде пронађена, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
6. Ако неко уђе у туђи врт и покраде, пресудиће се да, поред накнаде и камате, плати 600 динара, што износи 15 солида.
7. Ако се неко нађе у крађи репе, пасуља, грашка и сочива, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
8. Ако неко са туђег поља почупа лан и пренесе га на коњу или колима, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 600 динара, што износи 15 солида.
9. Али ако почупа само толико, колико може да понесе на леђима, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
10. Ако неко покоси туђу ливаду, губи свој труд. А ако је сено са ливаде одвезао својој кући, и истоварио га, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
11. Међутим, ако је украо само толико колико је могао да понесе на леђима, пресудиће се да плати 3 солида.
12. Ако неко крадимике обере туђ виноград, и буде пронађен, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
13. Али ако је одатле одвезао вино својој кући и истоварио га, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
14. При крађи жетве треба се придржавати сличних прописа.
15. Ако неко у шуми исече туђу грађу или је запали, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
16. Ако неко присвоји туђу грађу која је већ са једне стране отесана, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
17. Ако неко у туђој шуми покраде дрва, пресудиће се да плати 3 солида.
18. Ако неко присвоји дрво које је обележено пре годину дана, неће одговарати.
19. Ако неко украде мрежу за јегуље, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
20. Ако неко украде коју направицу за хватање риба (статуале, тре-маклу или вертеволу), пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
21. Ако неко провали у женске одаје које немају кључа, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
22. Ако неко провали у женске одаје које имају кључ пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
23. Ако неко пооре туђе поље без дозволе господара, пресудиће се да плати 15 солида.
24. Међутим, ако га засеје, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.

XXVIII. О потплаћивању

1. Ако неко потплати човека, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 621/2 солида.
2. Ако онај који је потплаћен покуша да убије човека, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 621/2 солида.
3. Али, ако је потплаћивање извршено преко трећег, који је слободан чо-век, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 621/2 солида, тако ће се и давалац и прималац и доносилац пресудити да плати сваки по 621/2 солида.

XXIX. О сакаћењу

1. Ако неко некоме одсече руку или ногу, или извади око или откине нос, пресудиће се да плати 4.000 динара, што износи 100 солида.
2. Међутим, ако некоме рука, иако повређена, не отпадне, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 621/2 солида.
3. Ако неко некоме отсече палац са руке или ноге, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
4. Међутим, ако тај палац, иако повређен, не отпадне, пресудиће се да 1.200 динара, што износи 30 солида.
5. Али, ако неко некоме одсече кажипрст, тј. онај прст којим се ода-пињу стреле, пресудиће се да плати 1.400 динара, што износи 35 солида.
6. Међутим, ако неко некоме једним ударцем одсече остале прсте, тј. остала три, пресудиће се да плати 50 солида.
7. Ако одсече два прста, пресудиће се да плати 35 солида.
8. Али ако одсече један, пресудиће се да плати 30 солида.
9. Ако неко ушкопи слободног човека, пресудиће се да плати 8.000 динара, што износи 200 солида.

XXX. О погрдама

1. Ако неко за некога каже дк је бестидник, пресудиће се да плати 3 солида.
2. Ако неко за некога каже да је усранко, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
3. Ако неко, био мушкарац или жена, за слободну жену каже да је блудница, а то не може доказати, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
4. Ако неко за некога каже да је лисац, пресудиће се да плати 3 солида.
5. Ако неко за некога каже да је кукавица, пресудиће се да плати 3 солида.
6. Ако неко некоме пребаци да је одбацио штит и побегао, па то не може доказати, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
7. Ако неко за некога каже да је достављач или кривоклетник, па то не може доказати, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.

XXXI. О спречавању путовања

1. Ако неко при путовању спречи или заустави слободног човека, пре-судиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
2. Ако неко при путовању спречи или заустави слободну жену, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.

XXXII. О окивању слободних људи

1. Ако неко безразложно окује слободног човека, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
2. Међутим, ако неко тако окованог човека некуда одведе, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.

XXXIII. О крађи лова

1. Ако неко покраде и сакрије нешто од разних врста туђег лова, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.800 динара, што износи 45 солида. Тога прописа треба се придржавати и при лову и при риболову.
2. Ако неко украде или убије обележеног домаћег јелена, који је био приучен за лов, па се путем сведока докаже да га је господар већ употребљавао у лову или да је помоћу њега убио две или три дивље животиње, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
3. Међутим, ако неко украде или убије каквог било домаћег јелена који још није био у лову, пресудиће се да плати 1.400 динара, што износи 35 солида.

XXXIV. О повреди забрана

1. Ако неко отргне три прута који повезују и учвршћују ограду или од коља три украде или ишчупа, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
2. Ако неко пређе са дрљачом преко туђих клијалих усева, или преко њих тера кола, а нема пута, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
3. Ако неко пређе преко туђих израслих усева, а нема пута ни стазе, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
4. Ако неко у туђе двориште, у туђу кућу или куда било подметне злонамерно, тј. без знања господара, украдену ствар и при томе буде ухваћен, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида.

XXXV. О убиствима и пљачкама робова

1. Ако роб убије роба, господари треба да међусобно деле убицу.
2. Ако слободан човек опљачка туђег роба, и буде му доказано да је отео више од 40 динара, пресудиће се да плати 1.200 динара, Сто износи 30 солида.
3. Ако је отета ствар вредела мање од 40 динара, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
4. Ако слободан човек опљачка туђег роба, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 1.400 динара, што износи 35 солида.
5. Ако туђи роб или лит убије слободног човека, убицу треба предати родитељима убијеног на име половине крвнине, а другу половину крвнине треба да плати господар роба.
6. Ако неко украде или убије домаћег слугу, или ковача, или златара, или свињара, или виноградара, или коњушара, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
7. Јавна и приватна крвнина, поред накнаде штете и камате, могу заједно да буду до 1.800 динара, што износи 45 солида. Све то заједно износи 75 солида.

XXXVI. О убиству од стране животиња

Ако човек буде убијен од било које четвороножне домаће животиње, и то буде доказано путем сведока, половину крвине плаћа господар живо-тиње, а за другу половину овлашћеном лицу треба предати само живинче.

XXXVII. О праћењу трагова

Ако некоме буде украдепо говедо, коњ или било које друго живинче, и он га, идући његовим трагом, у року од три ноћи пронађе, па онај, код кога се налази, каже и изјави да их је купио или трампио, онај који је ишао по трагу треба да именује треће лице коме ће бити поверена ствар. Међутим, ако онај који тражи своје ствари дође до њих тек после истека рока од три ноћи, па онај код кога се ствари налазе каже да их је купио или трампио, слободно му је да он именује треће лице коме ће бити поверена ствар. Али, ако онај који је ишао по трагу тврди да је препознао своје ствари, па другоме који то одбија неће да именује треће лице коме ће бити поверена ствар, нити му по закону одреди рок до залаза сунца, а утврди се да је ствари однео, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.

XXXVIII. О крађи коња и кобила

1. Ако неко украде теретног коња, и то му буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
2. Ако неко украде пастува, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.
3. Ако неко украде пастува са његовим чопором, тј. са дванаест кобила, пресудиће се да поред накнаде штете и камате плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида.
4. Ако је чопор био мањи и износио заједно са пастувом највише седам грла, пресудиће се да, поред накнаде шфете и камате, плати 62 1/2 солида.
5. Ако неко украде ждрепну кобилу, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
6. Ако неко украде ждрепца од годину дана, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
7. Ако неко украде ждребе које још иде уз кобилу, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.
8. Ако неко туђем коњу одсече реп, пресудиће се да плати 120 динара, што износи 3 солида.

XXXIX. О отмичарима

1. Ако неко покуша да преотме туђе робове, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
2. Ако неко отме слободног човека, па се то не може поуздано доказати, треба да да саклетвенике као и у случају убиства; ако не буде могао наћи саклетвенике, пресудиће се да плати 8.000 динара, што износи 200 солида.
3. Ако неко отме Римљанина, пресудиће се да плати 62 1/2 солида.

XL. Ако роб буде окривљен за крађу

1. Ако се ради о ствари због које би слободан човек морао да плати 600 динара, тј.

- 15 солида, робу, поваљаном преко клупе, треба дати 120 удараца бичем.
2. Међутим, ако роб пре мучења призна, па дође до споразума са господаром, господар ће исплатити 120 динара, што износи 3 солида.
3. Али, ако је кривица већа, а ако би због ње слободан човек морао да плати 35 солида, роб ће примити 121 ударац.
4. Ако роб ни тада не призна, онај који га мучи, ако хоће да га против воље господара мучи и даље, треба да да залогу господару. Ако роб призна, пошто је извргнут већем мучењу, ништа му се неће веровати о господару; роб ће припасти ономе који га је мучио; господар роба примиче за њега цену од стране онога који је већ дао залогу. Али, ако роб призна за време првог мучења, тј. пре него што је примио 120 удараца, треба да буде ушкопљен, или да плати 6 солида. Господар роба у том случају треба да оштећеном накнади штету.
5. Ако роб буде оптужен због већег злочина, тј. због таквог за који би слободан човек могао бити осуђен на 45 солида, па на мукама призна, треба га казнити смртном казном.
6. Ако роб буде ухваћен у било каквом злочину, оштећеник треба да затражи од његовог господара, уколико је присутан, да га преда на закон-ном прописане муке, а сам треба да је припремио шибе дебљине најмање малог прста и све једнаке и клупу на коју ће бити поваљен роб.
7. Ако господар одлаже да преда роба на мучење, а роб је присутан, онај који то захтева треба господару одмах да да рок до залаза сунца и да ину одреди термин да од тога дана после седам ноћи пређа свога роба на мучење.
8. Ако и после седам ноћи господар одбије да преда свога роба, онај који то захтева треба поново да му да рок до залаза сунца и поново да му одреди термин од седам ноћи, тј. од прве опомене треба да укупно прође 14 ноћи.
9. Кад прође пуних четрнаест ноћи, а господар не буде хтео да свога роба преда на мучење, господар роба одговара за вредност цене парнице или за целу одштету; господар се обавезује да ће извршити све прописе, не као да је то учинио роб, већ као да је то урадио слободан човек.
10. Ако роб, коме се у кривицу приписује неки злочин, није присутан, тада онај који захтева мучење роба треба да пред три сведока посебно опомене господара да свога роба у року од седам ноћи приведе. Ако га господар у року од седам ноћи не приведе, тада оштећеник треба да пред сведоцима одреди господару рок до залаза сунца, и да му одреди нови термин од седам ноћи. Ако ни у времену тих других седам ноћи гос-подар не приведе роба, треба да му по трећи пут да термин од седам ноћи, тако да целокупни рок изнесе двадесет и једну ноћ. Ако и после тог термина господар не буде хтео да везаног роба приведе на мучење, а оштећеник је при сваком термину давао рок до залаза сунца, тада господар роба сноси све последице као што смо напред рекли, и то, обавезује се да ће платити такву одштету као да је то учинио слободан човек а не роб.
11. Ако робиња буде ухваћена у таквом злочину због кога роб треба да буде ушкопљен, тада или господар треба, уколико пристане, да за њу плати 240 динара, што износи 6 солида, или она треба да прими 144 удараца бичем.

XLI. О убиствима слободних људи

1. Ако неко убије слободног Франка или барбара који живи по салиском закону, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 8.000 динара, што износи 200 солида.
2. Ако га баци у бунар или у воду, или га покрије грањем или нечим другим у

- намери да га прикрије, пресудиће се да плати 24.000 динара, што износи 600 солида.
3. Ако неко убије човека који припада краљевој пратњи или слободну жену, пресудиће се да плати 24.000 динара, што износи 600 солида.
4. Ако је баци у воду или у бунар или је било чиме покрије, пресудиће се да плати 72.000 динара, што износи 1.800 солида. Ако је није покрио коровом, пресудиће се да плати 600 солида.
5. Ако неко убије Римљанина који је живео на краљевом двору, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 12.000 динара, што износи 300 солида.
6. Међутим, ако је Римљанин био земљорадник, а није живео на краљевом двору, онај који га убије пресудиће се да плати 4.000 динара, што износи 100 солида.
7. Ако неко убије Римљанина који је био обавезан на давање дажбина, пресудиће се да плати 62 1/2 солида.
8. Ако неко на раскрсници наиђе на човека без руку и без ногу, су оставили његови непријатељи, па га убије, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 4.000 динара, што износи 100 солида.
9. Ако неко баци слободног човека у бунар, па он одатле изађе жив, пресудиће се да плати 4.000 динара, што износи 100 солида.

XLII. О убиству извршеном од банде

1. Ако неко, скупивши разбојничку банду, нападне слободног човека у његовој кући и тамо га убије, па још, ако је убијени припадао краљевој пратњи, пресудиће се да плати 72.000 динара, што износи 1.800 солида.
2. Ако убијени није припадао краљевој пратњи, пресудиће се да плати 24.000 динара, што износи 600 солида.
3. Међутим, ако је тело убијеног човека имало три или више рана, тројица из те банде, којима се убиство приписује у кривицу, мораће да плате по горе поменутом пропису. Друга тројица из те банде мораће да плате 3.600 динара тј. 90 солида. Поред тога и трећа тројица из те банде пресудиће се да плате 1.800 динара, што износи 45 солида.
4. За Римљане или лите и краљевске кметове биће пресуђени да плате половину од сума поменутих у горњим прописима.
5. Ако неко провали на туђе имање и одатле отме ствари, па се то не може поуздано доказати, може се ослободити помоћу 25 саклетвеника. Ако саклетвенике не може пронаћи, пресудиће се да плати 2,500 динара, што износи 62 1/2 солида.

XLIII. О убиству на пијанкама

1. Ако неко буде убијен на пијанци којој је присуствовало пет лица, преостали треба да покажу кривца или ће сви заједно одговарати за ту смрт. Тај пропис остаје на снази на пијанкама све до седам лица.
2. Ако је на пијанци било више од седам лица, неће се сви сматрати кривима, него ће кривицу морати да плате они којима то буде доказано,
3. Ако неко буде убијен ван куће или на путу или на пољу од разбојничке банде, па буде имао три или више рана, тада ће тројица од банде којима то буде доказано морати да појединачно сnose одговорност за ту смрт. А тројица, ако их буде више, платиће 1.200 динара, што износи 30 солида. Поред тога, и трећа тројица из те банде пресудиће се да плате 600 динара, што износи 15 солида.

XLIV. О поклону за прстеновање

1. Ако неки човек, као што то бива, умре и остави удовицу, онај који хоће да је ожени, мора пре венчања да пред судијом (тунгином) или сатником, тј. судија (тунгин) или сатник треба да закажу рочиште, а на том рочишту треба да имају штит, и три човека морају поставити три главна за-хтева. Тада онај који хоће да ожени удовицу, треба да има три једнако тешка солида и један динар. И биће тројица који ће измерити и испитати његове солиде, и после тога, ако им то одговара, нека је узме.
2. Ако то не уради и узме је, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида, и то ономе коме припада поклон за прстеновање.
3. Ако све уради, као што смо напред рекли, три солида и динар прима онај који има право, на поклон за прстеновање.
4. Ако постоје сестрићи- најстарији сестрић треба да прими поклон за прстеновање.
5. Ако нема сесрића, поклон за прстеновање примиче најстарији син сестричине.
6. Ако сестричина нема сина, примиче га син тетке са материне стране.
7. Ако тетка са материне стране нема сина, поклон за прстеновање примиче ујак, мајчин брат
8. Ако нема ни ујака, тада ће поклон за прстеновање примити брат онога који је био раније ожењен са том женом, уколико га није наследио.
9. Али ако нема ни брата, поклон за прстеновање примиче најближи сродник до шестог колена, после ових горе појединачно наведених, уколико није и наследник умрлог мужа.
10. Ако не би било сродника, изузимајући оне после шестог колена, поклон за прстеновање или накнада која због тога настане, припашће државној благајни.

XLV. О досељеницима

1. Ако неко хоће да се досели на туђе имање и један или више становника тога имања хоће да га приме, па ако се нађе само и један који се томе противи, неће смети да се тамо насели.
2. Али, ако неко против забране једног ли двојице становника предузме да се насели на то имање, тада они који су му забранили треба да то утврде пред сведоцима. Ако не буде хтео да напусти имање, они који су привели сведоке треба да поступе на следећи начин: Изјављујемо пред сведоцима да се ове ноћи налазиш на подручју где важи салиски закон и захтевамо да за идућих 10 ноћи напустиш имање. После истека рока од 10 ноћи, поновно долазе к њему и пред сведоцима поновно захтевају да имање напусти кроз идућих 10 ноћи. Ако и тада не буде хтео да напусти имање, поновно му одређују рок од 10 ноћи, тако да се у свему напуни 30 ноћи. Ако ни тада не буде хтео напустити имање, позивају га пред суд. На суду треба да се пријаве сведоци, који су присуствовали ранијим изјавама. Ако онај против кога је пред сведоцима изнесен захтев, не бриде хтео да дође, а није га спречио какав правоваљани разлог, па буде посведочено све оно што смо напред рекли, тада они који су пред сведоцима поставили свој захтев залажу своје имање и моле грофа да дође на лице места и да га одатле истера. А због тога што није хтео да се покори закону, треба да остави оно што је тамо урадио, и поред тога ће се пресудити да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
3. Ако се неко досели на туђе имање, па у року од 12 месеци нико против њега не

подигне никакав захтев, биће сигуран као што су и остали суседи.

XLVI. О одређивању наследника

При одређивању наследника (афатомији) треба захтевати да тунгин или сатник одреде рочиште. На том рочишту треба да се појаве са штитом, и да три човека поставе три правна захтева. После тога изабраће човека са којим није у сродству, коме ће бацити гранчицу у крило; ономе у чије је крило бачена, гранчица треба рећи колика је имовина, колико хоће или коме хоће да остави ћелу своју имовину. Затим онај у чије је крило бачена гранчица треба да се настани у кући онога који ју је бацио. После ће позвати три или више гостију и располагаће са онолико имовине колико му је поверено. Онда ће онај коме је то поверено урадити пред сакупљеним сведоцима све ово. Кад се нађу пред краљем или на његовом суду, онај коме је било наређено да имовину врати, узима гранчицу и на том суду, у року од 12 ме-сеци, баца је у крило онима, који су одређени за наследнике, и предаје им ни мање ни више од онога што му је било поверено. И ако томе неко нешто приговори, тада три заклета сведока треба да изјаве да су били на рочишту пред тунгином или сатником и да су видели човека који је хтео да за-вешта своју имовину како је бацио гранчицу у крило онога кога је изабрао. Затим треба да поименично означе онога који је своју имовину бацио у крило, а тако и онога кога је именовано за наследника. И друда три заклета сведока морају изјавити да је онај, у чије је крило бачена гранчица, боравио у куци онога који је завештао своју имовину, да је онде сакупио три или више гостију, да су они за његовим столовима почашћени кашом, да су призвали сведоке и захвалили му на гостопримству. Све то треба да изјаве заклети сведоци, а други сведоци треба да кажу да је на краљевом суду или пред краљем онај који је у своје крило јавно примио имовину, тј. који је имовину примио пред краљем или пред тунгином, ту имовину јавно и пред свима бацио у крило онима који су именовани за наследнике. Све то треба да потврди девет сведока.

XLVII. О проналажењу крадљивца

Ако неко код некога препозна свога роба или коња или говече или било какву другу ствар треба захтевати да ствар буде предана трећем лицу, а онај код кога се ствар налази, треба да то лице именује. Па ако обе странке, и онај који је ствар препознао и онај код кога се ствар налази, станују са ове стране Лбаре или Карбонара, треба одредити термин од четрдесет ноћи. За време тога термина сви они који су тога коња продали или променили или га можда дали за исплату дуга, треба да буду обавештени, тј. сваки од сауговарача треба да обавести другога, па ако неко од сауго-варача који је обавештен не дође на суд, а нема за то правоваљаних раз-лога који га у томе спречавају, тада онај који је са њим закључио посао треба да помоћу три сведока изјави да му је јавио да дође на суд, и треба да помоћу друге тројице докаже да је с њим, јавно закључио посао. Ако то уради, неће бити одговорио за крађу. А онај који не дође и против кога су се заклели сведоци, он ће бити проглашен за крадљивца у односу на онога који је препознао ствар, па ће цену вратити ономе који је с њим закључио посао, а одштету ће по закону платити ономе који је препознао своју ствар. Све то треба да се решава на суду који је надлежан за онога код кога је ствар први пут препозната и од кога је захтевано именовање трећег лица. Међутим, ако онај код кога је ствар препозната станује преко Лоаре или Карбонара, тај пропис треба извршити у року од осамдесет ноћи.

XLVIII. О лажном свеђочанству

1. Ако неко буде лажно сведочио, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.
2. Ако буде сумњиво да се неко криво заклео, саклетници ће се пресудити да плате по 5 солида.
3. Ако некоме то буде доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете, камате и трошкова спора, плати 600 динара, што износи 15 солида.

XLIX. О сведоцима

1. Ако некоме буду потребни сведоци, па они можда неће да дођу на суд, онај коме су потребни за сведочење, треба да их са сведоцима позове на суд да под заклетвом кажу оно што знају.
2. Ако не буду хтели, а за то немају правоваљаних разлога, пресудиће се да сваки од њих плати 600 динара, што износи 15 солида.
3. Ако за сведоке буду позвана присутна лица, па не буду хтела да под заклетвом кажу оно што знају, и то им буде судски наређено, пресудиће се да плате 600 динара, што износи 15 солида.

L. О датој реци

1. Ако се слободан човек или лит свечаном реци обавезу некоме, тада онај коме је дата реч мора у року од четрдесет ноћи, или како су се спо-разумели у тренутку давања реци, да дође пред кућу онога који се обавезао, и то са сведоцима, или са онима који треба да утврде висину обавезе. Ако тада не буде хтео да исплати дату обавезу, пресудиће се да плати, поврх дуга, 15 солида.
2. Ако и после тога не буде хтео да плати, извршитељ га позива на суд и на следећи начин тражи извршење: Ја извршитељ, молим те, тунгине, да присилиш извршеника који ми је задао свечану реч, да ми плати; затим треба да наведе какав је дуг због кога му је дата свечана реч. Тада тунгин треба да каже: Извршитељу, слажем се са прописима салиског закона према извршенику. Тада онај коме је дата свечана реч треба да пред сведоцима да никоме ништа не исплати нити да у залогу пре него што испуни оно на шта се обавезао, па затим журно, још тога дана, треба да оде пред дужни кову кућу, пре него што зађе сунце, и треба да захтева исплату дуга. Ако то не буде хтео да учини, треба да му да рок до залаза сунца. Тада, ако му је одредио рок до залаза сунца, дуг нараста за 120 динара, што износи 3 солида. Све то треба поновити до три пута у року од три недеље, па кад је и по трећи пут све то урађено, ако још не буде хтео да плати, дуг нараста до 360 динара, тј. до 9 солида, односно за сваку опомену или за сваки рок до *залаза* сунца, дуг нараста за 3 солида.
3. Ако неко и после законског термина не буде хтео да искупи свечану дату реч, тада ће онај коме је дата реч отићи до грофа онога места на чијем подручју борави онај који је дао свечану реч, узеће гранчицу и рећи: грофе, именовани човек дао ми је свечану реч, а његова обавеза већ је по закону доспела и зато је по прописима салиског закона био позиван на суд; дајем за гаранџију себе и своје имање да по закону узимам његову имовину. И нека каже због чега и на коју суму му је дао свечану реч. Тада нека гроф скупи око себе седам прикладних поротника и с њима нека иде до куће онога који је дао свечану реч и нека каже: присутни човече, исплати добровољно овоме човеку оно, на шта си дао свечану реч и изабери било коју двојицу од ових поротника који ће пресудити колико си дужан, те оно што

дугујеш исплати по праведној цени. Ако се он томе не одазове, па био он присутан или одсутан, тада поротници одређују колико износи дуг, и за толико му плене имовину. Од те имовине два дела по закону припадају ономе коме је дужан, а трећи део гроф узима на име јавне дажбине, уколико јавна дажбина за ту своту већ није исплаћена.

4. Ако је гроф био замољен и није Имао правоваљаних разлога или није био у некој краљевској служби, или је оклевао да тамо оде или да некога пошаље, да по закону и правди захтева извршење, одговараће својим животом или ће морати да се откупи за пуну вредност.

LI

1. Ако неко неоправдано зове грофа да плени туђу имовину и замоли га да дође, а за то нема законски доспеле тражбине, нити га је позвао на суд, а није му дата ни свечана реч, пресудиће се да плати 8.000 динара, што износи 200 солида.

2. Ако позвани гроф против закона или поврх дуга заплени још и нешто више, или ће се откупити за пуну вредност или ће одговарати својим животом.

LII. О стварима датим у зајам или на послугу

Ако неко некоме позајми или да на послугу неке своје ствари, па он не буде хтео да му их врати, треба да га на следећи начин позове на суд. Са сведоцима долази пред кућу онога коме је ствари позајмио или дао на послугу и изјављује следеће: зато што ниси хтео да вратиш ствари које сам ти позајмио или дао на послугу, припреми их до следеће ноћи тако као што прописује салиски закон; и тако му даје рок до залаза, сунца. Ако ни тада не буде хтео да их врати, даје му на сличан начин нови рок од седам ноћи. Седме ноћи исто тако пред сведоцима изјављује да до идуће ноћи припреми његове ствари као што прописује салиски закон. Ако ни тада не буде хтео да их врати, после нових седам ноћи поновно и на исти начин долази к њему са сведоцима, па захтева да врати дуговано. Ако ни тада не буде хтео да их врати, даје му рок до залаза сунца. Зато што му је три пута дао рок до залаза сунца, за сваки тај рок ономе што је дуговао прираста по 120 динара, тј. по 3 солида. Ако ни тада не буде хтео да врати дуговано, а не да ни свечану реч да ће то вратити, пресудиће се да, поред онога што је дужан и поред оних девет солида, који су због трију опомена прирасли ду-гованоме, повериоцу плати 600 динара, што износи 15 солида.

LIII. О откупљивању руке на божијем суду

1. Ако неко буде позван на божији суд, па можда дође до тога, да позвани откупи своју руку и да саклетвенике, тада ће он, ако се ради о ствари на темељу које би, да је осуђен, требало да плати 600 динара, што износи 15 солида, откупити своју руку са 120 динара, тј. 3 солида.

2. Али ако за откуп руке плати више, грофу треба платити такву јавну дажбину, какву би платио да је у парници осуђен.

3. Али, ако се радило о ствари због које би, да му је доказана, био осуђен да плати 35 солида, па ако дође до тога да откупи своју руку, за откуп руке платиће 240 динара, што износи 6 солида.

4. Али, ако за откуп руке плати више, грофу треба платити такву јавну дажбину какву би платио да је у парници осуђен. Такав откуп примењује се у свим

случајевима до крвнине за човека.

5. Ако неко оптужи некога због крвнине и позове га на божији суд, па дође до тога да да саклетвенике и да откупи своју руку, за откуп руке платиће 1.200 динара, што износи 30 солида.

6. Али, ако за откуп руке плати више, грофу треба платити јавну дажбину, какву би платио да је осуђен на плаћање крвнине.

LIV. О убиству грофа

1. Ако неко убије грофа, пресудиће се да плати 24.000 динара[^] што износи 600 солида.

2. Ако неко убије сеоског старешину, или грофовог заменика, који је био краљев кмет, пресудиће се да плати 12.000 динара, што износи 300 солида.

3. Ако неко убије сеоског старешину, који је био слободан човек, пресудиће се да плати 24.000 динара, што износи 600 солида.

4. У појединим судовима не треба да буде више од три сеоске старешине. Ако они нешто пресуде у стварима за које су надлежни, нека се не тражи да гроф то оснажи.

LV. О пљачкању лешева

1. Ако неко опљачка тело убијеног човека, пре него што се сахрани, пресудиће се да плати 2,500 динара, што износи 62 1/2 солида.

2. Ако неко ископа и опљачка већ сахрањено тело, и то му буде доказано биће лишен заштите закона све до онога дана, док се не измири са рођацима мртваца и док они за њега пред судом не траже да сме доћи међу Ијуде. Ко њему, пре него што се измири са рођацима, да хлеба, или му пружи гостопримство, па било то рођаци или његова жена, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.

3. Онај, међутим, коме се докаже да је учинио тај злочин, пресудиће се да плати 8.000 динара, што износи 200 солида.

4. Ако неко сахрани мртваца човека у дрвеном ковчегу или у гробници преко другог, и то му буде доказано, пресудиће се да плати 1.800 динара, што износи 45 солида.

LVI. О ономе који одбије да дође пред суд

1. Ако неко одбије да дође пред суд или неће да уради оно на што су га поротници пресудили, а неће ни да зада свечану реч да ће исплатити одштету или да ће се подврћи божијем суду или каквом другом закону, треба га позвати пред краља. Тамо треба да се појави дванаест сведока, од којих ће сваки пут тројица под заклетвом изјавити да су били на суду пред поротницима, кад је осуђен да иде пред божији суд или да зада свечану реч да ће платити одштету, а да је он то одбио. Затим ће друга тројица под заклетвом изјавити да су били после онога дана кад су га поротници пресудили да иде пред божији суд или да плати одштету, тј. да му је после термина од 40 ноћи

поново одређен рок до залаза сунца, и да никако није хтео да испуни своју обавезу. После тога, тј. у року од четрдесет ноћи треба га позвати на суд пред краља, па три сведока треба да изјаве да су били код његове куће и да су га позвали и да му је дат рок до залаза сунца. Ако он ни тада не дође, потребно је да девет сведока под заклетвом изјаве све оно што смо напред навели. Исто тако, ако не дође ни тога

дана, треба му дати рок до залаза сунца и треба да поред себе има три сведока који су били присутни кад му је одредио рок. У случају, кад је онај који га позива све то урадио, па се онај који је позван ни на један позив не одазове, тада ће га краљ пред кога је позван ставити ван закона. У том случају биће крив он сам и све његове ствари. И сваки онај који му, пре него ли намири што је дужан, пружи храну, или да гостопримство, па била то и његова жена, пресудиће се да плати 600 динара, што износи 15 солида.

LVII. О поротницима

1. Ако неки од поротника који се налазе на суду и воде расправу између странака одбију да изрекну пресуду, онај који води парницу треба да им каже: позивам вас да по салиском закону изрекнете праву. Ако то не буду хтели да ураде, седам од тих поротника пресудиће се да пре залаза сунца плате по 120 динара, што износи 3 солида.
2. Ако ни тада не буду хтели да изрекну праву, и не буду дали свечану реч да ће платити по 3 солида, пошто им је дат рок до залаза сунца, пресудиће се да плате 600 динара, што износи 15 солида.
3. Али кад поротници нису судили по закону, онај против кога су донели пресуду, нека даље води своју парницу, па ако докаже да нису судили по праву, сваки од њих ће се пресудити да плати по 600 динара, што износи 15 солида.

LVIII. О бацању земље

1. Ако неко убије човека и преда сву имовину, па ипак не буде имао да исплати све оно што закон тражи, треба довести дванаест саклєтвеника који ће потврдити да ни на земљи ни под земљом нема више имовине од онога што је дао. После тога, он ће у својој кући и у шаку ће сабрати земљу из сва четири угла: затим ће стати на врата, на праг, па ће, гледајући у кућу, из леве руке преко свога рамена бацити земљу на најближег сродника. Ако су отац и браћа већ дали што имају, земљу ће бацити на своје, тј. на тројицу најближих сродника са мајчине и тројицу најближих са очеве стране. Затим ће само у кошуљи, неопасан и бос, са штапом у руци прескочити ограду, са циљем да половину, колико је за крвнину дужан и колико закон наређује, плате та тројица; то исто треба да ураде и она тројица са очеве стране. Али, ако неки од њих буде тако сиромашан, и не буде имао одакле да исплати ћели дуг, тај сиромашни поновно баца земљу на богатијега да он исплати ћелу своту по закону. Али, ако и тај не би имао одакле да све исплати, тада ће онај коме је убица задао свечану реч, привести убицу суду и после ће га изводити четири пута да откупи задану свечану реч. Ако нико не зада веру да исплати крвнину, тј. ако му нико не помогне да исплати што још није исплатио, тада ће платити својим животом.

LIX. О наслеђу

1. Ако неко умре и не остави деце, а жива му је мајка, она ће га наследити.
2. Ако му мајка није жива, а остави брата или сестру, они ће га наследити.
3. Ако ни њих нема, наследиће га тетка.
4. А даље, наследиће га најближи сродник из поменутих лоза.
5. Земљу, међутим, никако не може да наследи жена, него цела земља припада мушкарцима његова рода.

LX. О ономе који хоће да се ослободи родбинских веза

Онај који хоће да се ослободи родбинских веза треба да дође пред тунгина и да пред њим прекине изнад главе три врбова прута. Затим треба да их на суду баци на четири стране и да изјави да се одриче њихове помоћи при заклетви, наследства и сваке везе са њима. Ако после тога неки од њего-вих, рођака буде убијен или умре, неће имати право ни на наследство ни на крв-нину, већ ће то наследство припасти државној благајни.

LXI. О отимању из туђе руке

1. Ако неко штогод отме другоме из руке, треба да врати ствар, а поврх тога, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.
2. Ако неко опљачка мртвога човека, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида. Слично тако ако опљачка штогод и од живог човека пресудиће се да плати 62 1/2 солида.
3. Али, ако неки човек захтева да нека ствар буде предата на чување трећем лицу, и ту ствар силом отме, пресудиће се да плати 1.200 динара, што износи 30 солида.

LXII. О крвини

1. Ако је убијен отац, половину крвине добијају синови, а другу половину деле најближи рођаци са очеве и са материне стране.
2. Ако било са очеве, било са материне стране нема ниједног рођака, тај део припада државној благајни.

LXIII. О убиству слободног човека који се налази на војном походу

1. Ако неко убије слободног човека који се налази на војном походу, а није био у краљевој служби, пресудиће се да плати 24.000 динара што износи 600 солида.
2. Ако је убијени био у краљевој служби, онај коме се докаже убиство пресудиће се да плати 1.800 солида.

LXIV. О слуги вештица

1. Ако неко за некога каже да је слуга вештица, тј. да је њихов носач, или онај за кога се прича да носи котао у коме вештице кувају, пресудиће се да плати 2.500 динара, што износи 62 1/2 солида.
2. Ако неко за слободну жену каже да је вештица, и не буде то могао доказати, пресудиће се да плати три пута по 2.500 динара, што износи 187 1/2 солида.

LXV. О дерању туђег коња без пристанка господара

1. Ако неко без пристанка господара одере туђег коња, па то, запитан на суду, призна, треба да накнади коња.
2. Међутим, ако то не призна, и буде му доказано, пресудиће се да, поред накнаде штете и камате, плати 1.400 динара, што износи 35 солида.

*) *Салијски законик је један из групе варварских закона — легес барбарорум.*

Варварски закони германских племена настајали су од краја 5. века н.е. када су створене и прве државе германских народа на територији бивше Римске Империје. Варварски закони важили су углавном за припаднике одговарајућих племена. У овим законима записано је и санкционисано постојеће обичајно право, али временом ови закони допуњавани су новим правилима која су регулисала новонастале односе. Законници су могли бити званичне и полуваничне збирке. Изворни текстови веома су ретко сачувани, постоји више преписа текстова у које су преписивачи убацивали и нове одредбе. Неки варварски закони били су по неколико пута и службено редиговани. Они садрже претежно одредбе из области кривичног и процесног права, мање из приватног а најмање из уставног. Писани су углавном латинским језиком.

Салијски законик настао је крајем 5. века н.е. у Франачкој држави, а важио је према принципу персоналног права за Салијске Франке. Салијски законик као и остали варварски законници, представља збирку обичајног права салијских Франака, које је било санкционисано од органа државне власти. Написан је на латинском језику; утицај римског права је минималан, мада се у каснијим законима варварских племена тај утицај више осећао (Рипуарски законик). Салијски законик регулише различиту правну материју, но, највише одредаба има из области кривичног права. Упоредо с променама насталим у Франачкој држави и Салијски законик се допуњавао и мењао, што показује и постојање неколико преписа рукописа овог законика који се између себе разликују. Број чланова Салијског законика није у свим рукописима исти; у неким рукописима има 65 чланова, у неким 70, а у неким 99 чланова.